Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 275/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen maatalouden investointituista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Kososen /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 275/2025 vp:

> Onko hallitus ryhtymässä toimiin maatalouden laitemarkkinavääristymän korjaamiseksi,
>
> mitä hallitus aikoo tehdä maatalouden investointitukien kriteerien muuttamiseksi, jotta pienet investoinnit olisivat jatkossa mahdollisia ja
>
> onko kyseinen investointitukien minimiraja käytössä muissa EU-maissa ja jos on, niin ovatko eri EU-maiden minimirajat missä suhteessa Suomen minimirajoihin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vuonna 2024 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset tekivät yli 3100 maatalouden investointitukipäätöstä. Investointituen myöntäminen on aina harkinnanvaraista ja tuki myönnetään käytettävissä olevien varojen puitteissa valintamenettelyä soveltaen. Valintamenettelyn avulla tuki pyritään kohdentamaan hankkeisiin, jotka vastaavat parhaiten asetettuihin tavoitteisiin ja joiden vaikuttavuus on suurin myös ruuantuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta.

Maatalouden investointitukien tavoitteena on tuotannon nykyaikaistaminen, kilpailukyvyn parantaminen, eläinten hyvinvoinnin ja ympäristön parantaminen, sekä varmistaa kestävä ja monipuolinen maatalous. Maatalouden investointituilla voidaan tukea Suomen CAP-suunnitelman (CAP, Common Agricultural Policy, yhteinen maatalous politiikka) mukaisia tavoitteita, kuten maatilan kilpailukyvyn kehittämistä ja tilojen nykyaikaistamista sekä ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistäviä investointeja. Tukikelpoisia voivat olla uudisrakennus-, laajennus- ja peruskorjausinvestointien lisäksi myös koneiden ja laitteiden hankinta. Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävien investointien tavoitteena on ympäristöystävällisemmän tuotantotavan edistäminen esimerkiksi ottamalla käyttöön siihen liittyvää uutta teknologiaa

Investointituen alarajat ovat olleet nykyiselle tasolla vuodesta 2015 saakka, eikä niitä ole nostettu, vaikka inflaation myötä kustannustason nousu on ollut suuri. Tukien maksamisen vähimmäistasot ovat tällä hetkellä tuotantorakentamisen uudiskohteissa, laajennuksissa sekä peruskorjauksissa

7 000 € ja muissa toimenpiteissä 3 000 €. Myös esimerkiksi ympäristöinvestointien tukitaso on tukikohteen mukaan aiempaa rahoituskautta vastaavalla tai korkeammalla tasolla. Kyseisiin tasoihin on valmistelussa päädytty huomioiden mm. hallinnolliset kustannukset ja ELY-keskusten resurssit. On myös arvioitu tarkoituksenmukaiseksi kohdentaa tuki niihin hankkeisiin, joiden taloudellinen taakka tiloille on suurin. Pienemmät hankkeet tilat kykenevät yleensä toteuttamaan myös ilman tukea.

Suomessa oli vuoden 2024 lopulla noin 40 000 maatilaa. Nämä tilat muodostavat Suomessa rajallisen markkinan maatalouslaitteille ja -koneille. Maatalouden kustannustaso on noussut viime vuosina runsaasti johtuen globaaleista tapahtumista ja inflaatiosta. Investointitukien kohdentaminen CAP-suunnitelman mukaan eniten vaikuttaviin investointeihin edistää parhaiten suomalaisten maatilojen kilpailukyvyn ja kannattavuuden nousua.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan lainsäädäntöä täydennetään kansallisella lainsäädännöllä kunkin jäsenvaltion omien erityistarpeiden ja strategisten tavoitteiden mukaisesti. Suomessa on säädetty kansallisesti investointitukien vähimmäistasoista, vastaavia alarajoja on käytössä myös muissa EU-maissa. Esimerkiksi Saksassa investointituen vähimmäismäärä on 20 000 euroa, kun taas Virossa vastaava raja on 10 000 euroa. Ruotsissa on useampia minimitasoja eri toimenpiteille, matalin taso on vesienhoitotoimenpiteissä, joissa sen suuruus on 30 000 Ruotsin kruunua. Maatalouden rakennekehitys on edennyt EU:n alueella eri tahtiin, ja jäsenvaltioiden välillä on merkittäviä eroja muun muassa kustannustasossa, kehittämistarpeissa ja poliittisissa tavoitteissa. Näistä syistä investointitukien toimeenpanossa ja alarajojen määrittelyssä esiintyy huomattavaa vaihtelua maiden välillä.

Hallitusohjelmaan on kirjattu maatalouden kannattavuuden parantaminen yhdeksi tavoitteeksi. Kannattavuuden parantuminen on keskeistä kaiken kokoisten tilojen elinkelpoisuuden parantamiseksi. Hallitus etsii aktiivisesti keinoja maatalouden kannattavuuden parantamiseksi ja ympäristön tilaa parantavien investointien hyödyntämiseksi. On tärkeää, että jatkossakin pystymme rahoittamaan maatilojen vaikuttavimmat investoinnit ja näin varmistamme huoltovarmuuden, sekä jatkuvuuden suomalaisessa maataloudessa.

Helsingissä 2.10.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/28306/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Essayah Sari 91308266X

2025-10-02